

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-1S/89/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1019200575
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ina Šingliarová
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:1019200575.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Iny Šingliarovej a členov senátu doc. JUDr. Mateja Horvata, PhD., a JUDr. Jozefa Tímeka v právnej veci žalobcu: BUGLO SK, s. r. o., Tatranské nám. 3, 058 01 Poprad, IČO 50 291 769, zastúpený: JUDr. Ing. Vladimír Ledecký, konateľ, proti žalovanému: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. spisu 1897/2019-640, č. záznamu 1823/2019 zo dňa 17.01.2019, takto

rozhodol:

- I. Správny súd v Bratislave žalobu zamietá.
- II. Žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Predmet súdneho prieskumu

1. Predmetom správneho súdneho prieskumu je rozhodnutie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) č. spisu 1897/2019-640, č. záznamu 1823/2019 zo dňa 17.01.2019 (ďalej len „rozhodnutie ministerstva“), ktorým žalovaný ako odvolací orgán podľa § 3 ods. 2 písm. m) zákona č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2007 Z. z.“) v spojení s § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „SP“) zamietol odvolania podané BUGLO SK, s. r. o. (ďalej len „žadateľ“ alebo „žalobca“) a potvrdil rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry, Hraničná 12, 815 26 Bratislava (ďalej len „platobná agentúra“), č. 500/1814/22384/2017 zo dňa 25.10.2018 (ďalej len „rozhodnutie PPA“).

II. Priebeh administratívneho konania

2. Platobná agentúra na základe žiadosti žiadateľa podanej dňa 25.04.2017 rozhodnutím PPA schválila poskytnutie podpory formou:

- jednotnej platby na plochu v sume 2.239,67 eur podľa § 7 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 342/2014 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami oddelených priamych platieb,
- platby na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie v sume 1.262,08 eur podľa § 8 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 342/2014 Z. z.,
- doplnkovej vnútroštátnej platby na plochu v sume 0,00 eur podľa § 6 ods. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 152/2013 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou prechodných vnútroštátnych platieb,

- platby pre vybrané oblasti s prírodnými alebo inými obmedzeniami v sume 639,62 eur podľa § 5 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 75/2015 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v súvislosti s opatreniami programu rozvoja vidieka,
- úhrady finančnej disciplíny v sume 20,16 eur podľa čl. 26 ods. 5 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008.

3. Zo žiadosti vyplynulo, že žiadateľ požiadal o poskytnutie podpory formou jednotnej platby na plochu a platby na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie a doplnkovú vnútroštátnu platbu na plochu 20,13 ha a platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami. Žiadateľ následne na to doručil aj žiadosť o stiahnutie, ktorou stiahol využívanú výmeru na 19,57 ha. S cieľom overiť podmienky oprávnenosti na poskytnutie podpory vykonala platobná agentúra administratívne kontroly jednotnej žiadosti a plnenia podmienok krížového plnenia. Na jej základe zaslala žiadateľovi oznámenie o nezrovnalostiach na výmerách. Žiadateľ následne na to doručil upravenú špecifikáciu nezrovnalostí, v ktorej okrem dielu pôdneho bloku (ďalej len „DPB“) A. B. XXXX/X potvrdil nahlásené výmery; na DPB A. B. XXXX/X si žiadateľ nahlásil výmeru 2,96 ha a potvrdil výmeru 2,92 ha.

4. Platobná agentúra z dôvodu rozporu po krížových kontrolách uskutočnila v dňoch 02.05.2018 a 03.05.2018 kontrolu na mieste, kde vyplynulo, že žiadateľ nedostatočne preukázal právny vzťah k pôde, pretože predložil len podnájomnú zmluvu, z ktorej priamo nevyplýval právny vzťah žiadateľa k predmetnému DPB. Ako dôkaz žiadateľ predložil iba čestné vyhlásenie. Kontrolná skupina preto ustanovila na DPB A. B. XXXX/X výmeru 0,00 hektárov. Kontrolná skupina tiež uviedla, že žiadateľ bol telefonicky vyzvaný, aby sa dostavil na miesto kontroly na mieste, čo odmietol s odôvodnením, že hranice pozemku sú jasne určené. Nemohol byť preto počas výkonu kontroly konfrontovaný. Kontrolná skupina uviedla, že žiadateľ mal vedomosť o prekryve na tomto DPB, pretože k nemu predložil uznesenie Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi, ktoré zakázalo žalovanému (p. C. D.) užívať pozemky vrátane DPB A. B. XXXX/X. Jednotná platba na plochu tak bola znížená z dôvodu nedodržania nahlásenej výmery za celú podpornú schému bez zistenia úmyslu.

5. Na základe žiadateľom podaného odvolania bolo rozhodnutie PPA žalovaným potvrdené v napadnutom rozhodnutí.

6. Žalovaný poukázal na to, že každý žiadateľ je povinný po výzve platobnej agentúry riadne preukázať vlastnícke alebo užívacie právo k pôde. Platobná agentúra vykonaním krížových kontrol preverila, že žiadateľ bol vo viacnásobnom hlásení tých istých DPB s viacerými subjektami. Po ukončení krížových kontrol preto bola vykonaná kontrola na mieste, o ktorej bol žiadateľ vopred telefonicky oboznámený a kde sa vykonali merania prostredníctvom prístroja GPS. Žalovaný sa stotožnil s tým, že žiadateľom predložené podklady riadne nepreukázali obhospodarovanie DPB A. B. XXXX/X.

7. Predložená podnájomná zmluva tu nepostačuje, pretože je voči nájomnej zmluve akcesorickej povahy, a teda trvá len popri nájomnej zmluve, je od nej závislá a trvá za predpokladu, že je platná nájomná zmluva. Nemožno ju preto uznať ako právny titul podľa § 16b ods. 1 zákona č. 543/2007 Z. z. a § 16 ods. 7 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. Predložené nariadenie neodkladného opatrenia Okresného súdu Spišská Nová Ves bolo vydané dňa 29.11.2017, pričom sa stalo vykonateľné až jeho dorúčením. Žiadateľ neuviedol okamih doručenia tohto uznesenia subjektu: C. D., a preto tento okamih nie je žalovanému známy. Z toho vyplynulo, že žiadateľ nepreukázal, že pre rok 2017 mal právo užívať DPB A. B. XXXX/X.

8. Čestné vyhlásenie o obhospodarovaní zo dňa 30.05.2018 a výkaz práce spoločnosti AGROLED, spol. s r. o., za rok 2017 nie sú žiadateľom podpísané. Z výkazu práce vyplýva, že táto spoločnosť vykonala kosenie lucerny na DPB A. B. XXXX/X dňa 15.06.2017. Žiadateľ ani neskôr v konaní nepredložil žiaden podklad, ktorým by preukázal, že táto spoločnosť vykonala túto činnosť v jeho prospech. Žiadateľ nepreukázal, že v roku 2017 zamestnával nejakých zamestnancov, ktorí by požadované agrotechnické operácie vykonali. Čestné vyhlásenie je nedostatočné, a tak žalovaný skonštatoval, že nebolo preukázané obhospodarovanie DPB A. B. XXXX/X.

9. K DPB A. B. XXXX/X uviedol, že nahlásená výmera 1,68 ha so zisteným nadhodnotením 0,04 hektára sa premietla do platby SAPS a platbou za ekologizáciu, platby DPP a platby a ANC. Tieto platby možno poskytnúť výlučne na výmeru pôdy, ktorá je v príslušnom roku obhospodarovaná.

10. Žalovaný tiež skonštatoval, že žiadateľ správu z kontroly na mieste vyhotovenú dňa 23.07.2018 podpísal v deň jej prerokovania dňa 24.07.2018, pričom bol poučený, že na neskôr podané námietky po jej prerokovaní sa nebude prihliadať.

11. K odvolacej námietke, že v roku 2016 bola žiadateľovi priznaná bližšie neurčená podpora a že v napadnutom rozhodnutí za rok 2017 už žiadateľovi pôda k dispozícii nebola, žalovaný uviedol, že žiadosti sa posudzujú vždy len za príslušný rok a keďže DPB A. B. XXXX/X nebol v roku 2016 predmetom kontroly, tak za daný rok ani žiadateľ nepredkladal žiadne podklady ohľadom preukázania práva užívania k nemu. Až v roku 2017 bolo vykázané viacnásobné nahlásenie, t. j. prekryv na DPB A. B. XXXX/X a tak ten bol predmetom výkonu kontroly na mieste. Ten je platobná agentúra oprávnená vykonať aj bez účasti žiadateľa.

12. K odmietnutiu prevzatia dokumentov do administratívneho spisu zo strany platobnej agentúry žalovaný uviedol, že táto námietka nezodpovedá obsahu správy z kontroly na mieste. Tú mal žiadateľ možnosť doplniť, avšak v správe v časti „poznámky osoby poskytujúcej informácie za žiadateľa“ boli uvedené úplne iné námietky.

13. Žalovaný zdôraznil, že zákon č. 543/2007 Z. z. mu ukladá isté povinnosti, ktoré spočívajú v posúdení podkladov, ktoré je žiadateľ povinný predkladať.

III. Správna žaloba

14. Žalobca sa včas podanou správnu žalobou zo dňa 21.03.2019 domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a rozhodnutia PPA, tvrdiac, že sú dané dôvody na ich zrušenie.

15. Pokiaľ bola žalobcovi priznaná podpora na obhospodarovanie parcely DPB A. B. XXXX/X rozhodnutím zo dňa 10.07.2017 (ide o platbu na rok 2016 – poznámka správneho súdu), tak správny orgán preukázal hrubú svojvôľu, ak nerešpektoval vlastné rozhodnutie, ktoré rozhodovalo o tej istej otázke, avšak za skoršie obdobie. Ak správny orgán vykonal kontrolu na mieste v dňoch 17.05.2017 až 19.05.2017 a následne vydal rozhodnutie zo dňa 10.07.2017, ktorým priznal podporu aj na DPB Spišský Hrhov 3801/1, tak je v rozpore s týmto rozhodnutím a s princípom právnej istoty tvrdiť, že tento istý pôdny blok k 31.05.2017 nemal k dispozícii (§ 2 ods. 2 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z., podľa ktorého sa priame platby poskytujú žiadateľovi, ak poľnohospodárska plocha je mu k dispozícii k 31. máju príslušného roka) pri rozhodnutí PPA.

16. Kontrolná skupina v správe z kontroly skonštatovala, že podľa mapy a miernych rozdielov v kultúre sa hranica na DPB A. B. XXXX/X dala určiť. Ide teda zjavne o plochu, ktorú obhospodaroval žalobca a ktorá bola k dispozícii. Podľa žalobcu kontrola na mieste preukázala, že na pozemky v jeho užívaní si neuplatnil žiadosť o podporu žiaden iný žiadateľ. Žalobca nemal žiadnu vedomosť o tom, že správny orgán vykonáva kontrolu na DPB A. B. XXXX/X a z akého dôvodu, čím porušil zásadu úzkej súčinnosti s účastníkom konania.

17. Konanie správneho orgánu je zmätočné, keď vyzýval preukázať požadované podklady k trom plochám, ktoré však vôbec neboli sporné a na ich základe dospel k záveru, že len jedna plocha nebola žiadateľovi k dispozícii k 31.05.2017.

18. Správny orgán svojvoľne spochybnil podnájomnú zmluvu bez relevantného zákonného zmocnenia. Zamestnancom správneho orgánu vykonávajúcim kontrolu boli predložené všetky nájomné zmluvy pre nájomcu BUGLO, s. r. o., z ktorej odvodzuje žalobca (t. j. BUGLO SK, s. r. o. – pozn. správneho súdu) užívacie právo. Odôvodnenie zamestnankyne, prečo nerešpektovala tieto zmluvy, spočívali v tom, že ona si ich nebude kopírovať, čo však neodôvodňuje postup, že správne orgány svojvoľne odmietli podnájomnú zmluvu. Podľa žalobcu žiaden právny predpis neobmedzuje právo účastníka vyjadriť sa len k termínu prerokovania kontroly na mieste. Táto správa je len jedným z podkladov k rozhodnutiu.

Správa nebola účastníkovi vopred k dispozícii a prvýkrát sa s ňou mohol oboznámiť až pri záverečnom prerokovaní s tým, že sa k týmto záverom má okamžite vyjadriť.

19. K nepodpisaniu čestného vyhlásenia uviedol, že bolo predložené elektronicky a bolo riadne podpísané zaručeným elektronickým podpisom.

20. K tvrdeniu, že žiadateľ nepredložil žiaden podklad, ktorým by preukázal, že spoločnosť AGROLED, spol. s r. o., vykonala činnosť v jeho prospech, uviedol, že vo výkaze je v časti „schválil“ jednoznačne uvedené, že ide o spoločnosť BUGLO SK, čo preukazuje, v koho prospech bola táto činnosť vykonaná.

21. Žalobca tiež poukázal na nerešpektovanie rozhodnutia Okresného súdu Spišská Nová Ves, ktoré zakazovalo inému užívateľovi v užívaní parcel, ktoré sa dotýkajú aj DPB A. B. XXXX/X. Návrh na vydanie tohto uznesenia bol podaný už 10.08.2017, pričom sa týkal aj nehnuteľností, ktoré spadajú do spornej plochy DPB A. B. XXXX/X.

22. Žalovaný svoje odôvodnenie oproti rozhodnutiu PPA značne rozšíril, pričom žalobca nemal právo ani možnosť sa k nemu vyjadriť, a tak sú tieto závery pre žalobcu prekvapivé a porušujúce jeho právo na spravodlivé konanie. Žalovaný konštatoval porušenie právnych predpisov pri jednej parcele, hoci pri ďalších parcelách, ku ktorým boli predložené rovnako dôkazy, takéto porušenia nenašiel.

IV. Ďalšie vyjadrenia účastníkov konania

23. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním z 19.06.2019, v ktorom navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

24. Žalovaný pri procesnom postupe uviedol, že v jednotných žiadostiach na rok 2017 ku DPB: A. B. XXXX/X, poradové číslo X, A. B. XXXX/X E. F. X, A. B. XXXX/X E. F. X, X, A. B. XXXX/X E. F. X, X a na A. B. XXXX/X E. F. X, boli podané žiadosti ďalšími desiatkami subjektov. Na DPB A. B. XXXX/X bol zistený prekryv so subjektom C. D.. Z čestného vyhlásenia o obhospodarovaní, podnájomnej zmluvy zo dňa 29.12.2016 uzatvorenou so spoločnosťou BUGLO, s. r. o., v právnej pozícii prenajímateľa, výkazu práce spoločnosti AGROLED, s. r. o., za rok 2017, a uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves o neodkladnom opatrení vyplynulo, že žiadateľ nepreukázal, že by DPB v roku 2017 obhospodaroval a tiež ani nepreukázal užívacie právo k nemu.

25. K tomu, že žalobca nebol informovaný o spornosti DPB A. B. XXXX/X, poukázal žalovaný na výzvu platobnej agentúry č. 1820/20181 zo dňa 02.05.2018.

26. Žalovaný zdôraznil, že jednotná žiadosť sa posudzuje vždy len za príslušný rok, keďže sa neustále menia právne vzťahy k pôde či jej hranice. Zdôraznil preto postup orgánu verejnej správy, ktorý je rozličný v prípade, ak si na tú istú poľnohospodársku pôdu podajú žiadosť viacerí žiadatelia a v prípade, ak je na ňu podaná len jedna žiadosť.

27. Kontrolami na mieste v dňoch 17.05.2017 až 19.05.2017 sa neposudzoval hospodársky rok 2017, ale hospodársky rok 2016, a preto pre hospodársky rok 2017 je relevantnou len kontrola na mieste, ktorá bola v dňoch 02.03.2018 a 03.05.2018.

28. Kontrolou na mieste boli zamerané a identifikované DPB, pričom výlučne na DPB A. B. XXXX/X bol zistený prekryv so subjektom C. D.. Žalobca sa po oznámení zámeru vykonať kontrolu na mieste samom odmietol zúčastniť výkonu kontroly na mieste.

29. Podnájomná zmluva ani uznesenie okresného súdu nepreukázali právo žalobcu k užívaniu DPB A. B. XXXX/X ako vlastníka, nájomca alebo na základe iného právneho dôvodu. Žalobca dokonca nepredložil k podnájomnej zmluve ani príslušnú nájomnú zmluvu. Uznesenie okresného súdu nepreukazuje užívacie právo žalobcu, keďže žalobcom v danej veci bola fyzická osoba a nie žiadateľ, ktorým je právnická osoba.

30. Žalovaný tiež poznamenal, že viditeľne označené a vymedzené hranice netvorí prekážku v tom slova zmysle, že by správny orgán nemohol postupovať podľa § 16b zákona č. 543/2007 Z. z.

31. K neuznaniu čestného vyhlásenia uviedol, že v prípade duplicitného nahlásenia DPB (teda vtedy, keď si žiadosť podali viacerí žiadatelia na tú istú poľnohospodársku pôdu) nemožno čestné vyhlásenie ktoréhokoľvek z týchto subjektov považovať za relevantný dôkaz preukazujúci užívacie právo žiadateľa a zhojiť tým absenciu nájomných zmlúv alebo iných podkladov, napríklad tzv. knihy honov.

32. Na vyjadrenie žalovaného k žalobe reagoval žalobca podaním zo dňa 24.07.2019 (ďalej len „replika“), v ktorom uviedol, že žalovaný vôbec nezrejmuje, prečo v skutkovo rovnakých veciach rozhodol rozdielne. Prvýkrát sa o nezrovnalostiach na DPB A. B. XXXX/X dozvedel až z výzvy zo dňa 02.05.2018. Ďalej poukázal na to, že kontrola v máji 2017 nezistila žiadne porušenia k roku 2016, no je nelogické, ak kontrola stále v tom istom roku (2017) dospela k iným záverom.

33. Kontroly na mieste k DPB A. B. XXXX/X poradové číslo X, X, A. B. číslo XXXX/X poradové číslo X, X sa zúčastnil, avšak o kontrole k DPB A. B. XXXX/X nemal vedomosť.

34. Z uznesenia okresného súdu vyplynula skutočnosť, že iný užívateľ, ktorý si uplatnil právo na priznanie podpory, chcel užívať nehnuteľnosti bez právneho dôvodu a akékoľvek užívanie pôdy je tomuto žiadateľovi neodkladným opatrením zakázané.

35. K spornej ploche, ku ktorej platobná agentúra nepriznala podporu, uviedol, že žalobca ako rodina užíval pozemok niekoľko desiatok rokov od približne roku 1992, pričom platobná agentúra disponuje každoročne evidenciou o tom, kde a kedy si požiadal o priznanie podpory, a stačilo tak nahliadnuť do žiadostí od roku 2004, kedy sa začali priznávať dotácie.

36. Vo zvyšku žalobca zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

37. Na repliku žalobcu reagoval žalovaný podaním zo dňa 31.07.2024, v ktorom uviedol, že neustále prebieha aktualizácia jednotlivých DPB v systéme LPIS, vrátane registra nespôsobilých plôch, a to aj po ukončení konania. DPB sú iba referenčné plochy v systéme LPIS, sú nestabilné, neustále sa menia ich názvy, hranice aj kultúra, a to vždy na základe vykonaných kontrol. Kontrola v máji 2017, napriek dátumu jej výkonu, neposudzovala rok 2017, ale 2016. Prekryv so subjektom C. D. bol zistený až počas výkonu kontroly na mieste, a teda nebolo možné žalobcu skôr informovať o akýchkoľvek nezrovnalostiach týkajúcich sa DPB A. B. XXXX/X. Kontrolou na mieste a ani neskôr v konaní nebolo preukázané žalobcove právo užívania k DPB A. B. XXXX/X a tiež ani plnenie v podobe riadneho obhospodarovania tohto DPB. Žalobcovi sa výkon kontroly na mieste vopred telefonicky oznámil dňa 27.04.2018, pričom žalobca výkon kontroly umožnil a zúčastnil sa nej. Námietka, že nebol informovaný, je preto zavádzajúca. Vo zvyšku žalovaný zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

V. Relevantná právna úprava

38. Podľa § 42 bodu 1. zákona č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 280/2017 Z. z.“) v spojení s čl. III sa od 1. januára 2018 zrušujú: zákon č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v znení zákona č. 601/2008 Z. z., zákona č. 390/2009 Z. z., zákona č. 101/2011 Z. z., zákona č. 223/2012 Z. z., zákona č. 353/2012 Z. z., zákona č. 211/2013 Z. z., zákona č. 115/2014 Z. z., zákona č. 182/2014 Z. z., zákona č. 363/2014 Z. z. a zákona č. 125/2016 Z. z.

39. Podľa § 41 ods. 2 zákona č. 280/2017 Z. z. konanie o poskytnutí priamych podpôr začaté podľa predpisov účinných do 31. decembra 2017, ktoré sa právoplatne neskončilo pred 1. januárom 2018, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

40. Podľa § 16a ods. 1 zákona č. 543/2007 Z. z. účinného k 31.12.2017 ak žiadosť o poskytnutie podpory na poľnohospodársku pôdu podal len jeden žiadateľ a spĺňa podmienky na poskytnutie podpory (ďalej len „ustanovené podmienky“), platobná agentúra rozhodne o poskytnutí podpory tomuto žiadateľovi. Proti rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok, ani nie je preskúmateľné správny súdom.

41. Podľa § 16b ods. 1 zákona č. 543/2007 Z. z. účinného k 31.12.2017 ak žiadosť o poskytnutie podpory na tú istú poľnohospodársku pôdu podali viacerí žiadatelia, platobná agentúra ich vyzve, aby v lehote, ktorú im zároveň určí, preukázali plnenie ustanovených podmienok a právo užívania k pôde; právom užívania k pôde sa rozumie právo túto pôdu užívať ako vlastník, nájomca alebo na základe iného právneho dôvodu.

42. Podľa § 16c ods. 1 zákona č. 543/2007 Z. z. účinného k 31.12.2017 ak žiadosť o poskytnutie podpory na tú istú poľnohospodársku pôdu podali viacerí žiadatelia a postupom podľa § 16b ods. 1 sa zistilo, že právo užívania žiadateľov k pôde je sporné, platobná agentúra na spornej výmere neurčí stanovenú plochu a v súlade s ustanovenými podmienkami rozhodne podľa osobitného predpisu. Proti rozhodnutiu o poskytnutí podpory zníženej o spornú výmeru nie je prípustný opravný prostriedok.

43. Podľa § 2 ods. 1 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. účinného k 31.12.2017 žiadosť o priame platby (ďalej len „žiadosť“) môže Pôdohospodárskej platobnej agentúre (ďalej len „platobná agentúra“) predložiť osoba, ktorá obhospodaruje poľnohospodársku plochu vedenú v evidencii dielov pôdnych blokov na území Slovenskej republiky (ďalej len „žiadateľ“).

44. Podľa § 2 ods. 2 písm. b) nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. účinného k 31.12.2017 priame platby sa poskytnú na základe žiadosti žiadateľovi, ak poľnohospodárska plocha je mu k dispozícii k 31. máju príslušného roka.

45. Podľa § 16 ods. 2 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. účinného k 31.12.2017 žiadateľ o priame platby je povinný umožniť platobnej agentúre vykonať kontrolu na mieste podľa osobitného predpisu.

46. Podľa § 16 ods. 7 nariadenia vlády č. 342/2014 Z. z. účinného k 31.12.2017 priame platby sa poskytnú žiadateľovi, ktorý na výzvu príslušného orgánu riadne preukáže vlastnícke právo k poľnohospodárskej ploche alebo právo užívať poľnohospodársku plochu.

VI. Verejné vyhlásenie rozsudku

47. Zákonom č. 151/2022 Z. z. bol, okrem iného, zriadený aj Správny súd v Bratislave, ktorý začal svoju činnosť dňa 01.06.2023. Podľa § 3 písm. b) zákona č. 151/2022 Z. z. ak § 4 ods. 1 neustanovuje inak, výkon súdnictva prechádza od 1. júna 2023 z krajských súdov na správne sudy vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna daná právomoc správnych súdov, a to z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave. Predmetná právna vec, pôvodne vedená na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1S/89/2019, bola na základe uvedenej zmeny právnej úpravy vedená na Správnom súde v Bratislave pod sp. zn. BA-1S/89/2019. Predmetná vec bola zároveň v súlade s Rozvrhom práce Správneho súdu v Bratislave na rok 2025 v znení Dodatku č. 3 náhodným výberom pridelená na konanie a rozhodovanie do senátu 9S Správneho súdu v Bratislave.

48. Správny súd v Bratislave ako vecne a miestne príslušný správny súd (§ 10, § 13 ods. 1 SSP) preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie, vrátane postupu v administratívnom konaní v rozsahu žalobných bodov tak, ako vyplývali z obsahu žaloby (§ 134 ods. 1 SSP, § 134 ods. 2 SSP a contrario) a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná podľa § 190 SSP.

49. O žalobe rozhodol správny súd bez nariadenia pojednávania rozsudkom podľa § 107 ods. 2 SSP, keďže žalobca ani žalovaný (č. k. BA-1S/89/2019-49 zo dňa 17.04.2024) netrvali na nariadení pojednávania. Termín verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený najmenej päť dní vopred na úradnej tabuli správneho súdu a na webovom sídle súdu a rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 12.09.2025 (§ 137 ods. 4 SSP).

VII. Právne posúdenie správneho súdu

50. Na prvom mieste považuje správny súd za dôležité vyjadriť sa k vzťahu zákona č. 543/2007 Z. z. a zákona č. 280/2017 Z. z. Zo zrušovacieho ustanovenia § 42 zákona č. 280/2017 Z. z. vyplýva, že tento zákon s účinnosťou odo dňa 01.01.2018 zrušil zákon č. 543/2007 Z. z. V súlade s § 41 ods. 2 zákona č. 280/2017 Z. z. žalovaný preto postupoval správne, keď na daný skutkový stav aplikoval zákon

č. 543/2007 Z. z., keď z administratívneho spisu vyplýva, že konanie sa začalo na základe žiadosti dňa 25.04.2017.

51. Zo žalobných bodov správnej žaloby vyplýva, že žalobca si uplatnil hmotnoprávne, ako aj procesnoprávne dôvody, ktoré by mali viesť k zrušeniu rozhodnutí orgánov verejnej správy.

52. Hmotnoprávnym žalobným bodom je tvrdenie žalobcu, že dostatočne preukázal oprávnenie užívania pôdy vymedzenej ako DPB A. B. XXXX/X, keď k nej predložil čestné vyhlásenie, podnájomnú zmluvu, príkaz na prácu a výkaz práce a rozhodnutie Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 9C/55/2017-53 zo dňa 29.11.2017 o neodkladnom opatrení (ďalej len „rozhodnutie okresného súdu“). S týmto žalobným bodom súvisí aj námietka, podľa ktorej je v rozpore s princípom právnej istoty, keď kontroly z mája 2017, na základe ktorých bolo vydané rozhodnutie platobnej agentúry z 10.07.2017, preukázali vzťah k DPB A. B. XXXX/X, avšak rozhodnutie PPA (z 25.10.2018) uvádza, že k 31.05.2017 už žalobca takýto vzťah nemal.

53. Predmetný žalobný bod vyhodnotil správny súd ako nedôvodný. Správny súd sa stotožnil s postupom a výkladom orgánov verejnej správy, ktoré poukázali na rozličný postup v prípade ak si na poľnohospodársku pôdu uplatní žiadosť jeden žiadateľ v porovnaní s postupom, keď si na ňu uplatní nárok viacero žiadateľov. Rozdielnosť týchto postupov vyplýva z § 16a ods. 1 v porovnaní s § 16b ods. 2 zákona č. 543/2007 Z. z. Rovnako tak sa súd stotožnil aj so skutočnosťou, že kontroly vykonané v roku 2017 sa dotýkajú hospodárskeho roku 2016 (a kedy na DPB A. B. XXXX/X si uplatnil žiadosť len žalobca), zatiaľ čo žalobou napadnuté rozhodnutie sa týka hospodárskeho roku 2017, keď si naň uplatnilo nárok viacero subjektov. Z daného preto nemožno namietat' porušenie princípu právnej istoty, keďže uvedené skutkové stavy sú odlišné.

54. V prípade, ak žiadosť na tú istú poľnohospodársku pôdu podali viacerí žiadatelia, je nevyhnutné, aby títo preukázali právo užívania k pôde, pričom ak sa na základe tohto postupu preukáže, že právo užívania k pôde má len jeden žiadateľ (§ 16b ods. 2 zákona č. 543/2007 Z. z.), bude jeho žiadosť posúdená podľa § 16a ods. 1 zákona č. 543/2007 Z. z. Ust. § 16b ods. 1 zákona č. 543/2007 Z. z. predpokladá, že právom užívania k pôde je oprávnenie užívať túto pôdu ako vlastník, nájomca alebo na základe iného právneho dôvodu. Z poznámky pod čiarou k tomuto ustanoveniu nevyplýva, že by takýmto iným právnym dôvodom nemohla byť aj podnájomná zmluva. Zo zákona č. 543/2007 Z. z. (pozri § 16a a § 16b) však vyplýva, že vzťah k pôde musí byť jednoznačný. Z daného dôvodu sa preto správny súd stotožnil s výkladom poskytnutým žalovaným, ktorý poukázal na to, že podnájomná zmluva má vo vzťahu k nájomnej zmluve len akcesorický charakter. Z administratívneho spisu má správny súd za preukázané (výzva platobnej agentúry č. 1820/2018), že platobná agentúra pri podnájomných zmluvách vyžaduje aj priloženie nájomných zmlúv, z ktorých je tento vzťah odvodený. Žalobca k výzve predložil podnájomnú zmluvu uzatvorenú medzi ním ako podnájomcom a spoločnosťou BUGLO, s. r. o., ako nájomcom. Predmetná podnájomná zmluva sa vzťahuje aj na DPB A. B. XXXX/X, avšak nevyplýva z nej, z čoho odvádza spoločnosť BUGLO, s. r. o., svoj vzťah k danému DPB a tak nedostatočne preukazuje vzťah žalobcu k DPB A. B. XXXX/X.

55. Správny súd v tejto súvislosti poukazuje na zásadu vigilanti bus iura scripta sunt (práva patria bdelym). Podľa tohto klasického rímskoprávneho pravidla sa ochrana poskytuje len tým subjektívnym právam, ktorých držiteľia o ne dbajú a aktívne ich vykonávajú a v prípade porušenia vymáhajú. Táto zásada zdôrazňuje aj vlastné pričinenie o ochranu svojich práv vyžadujúc, aby aj účastník sledoval svoje subjektívne práva a robil také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozovaniu a poškodzovaniu a predpokladá, že účastník musí využiť prostriedky, ktoré mu poskytuje zákon a následne vykonať prípadné potrebné opatrenia, aby nedošlo k porušeniu jeho práv.

56. Obdobne porušenie tejto zásady možno konštatovať aj vo vzťahu k predloženému rozhodnutiu okresného súdu, ktoré nie je opatrené doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti a ktoré vo výroku č. 2 uložilo žalobcovi (ktorým v danom prípade bola fyzická osoba G. H. I.), aby v lehote do šesťdesiatich dní od právoplatnosti tohto uznesenia podal žalobu vo veci samej a predmetom ktorej bude rozhodovanie o zdržaní sa neoprávnených zásahov do vlastníckych práv podľa § 126 Občianskeho zákonníka. Predmetné rozhodnutie okresného súdu nepreukazuje založenie vzťahu medzi fyzickou osobou G. H. I. a žalobcom v prejednávanej veci správnom súdnom konaní (ktorým je právnická osoba), pričom žalobca

nepredložil žiadnu takúto listinu, ktorá by tento vzťah zakladala. Rovnako tak nebola predložená listina preukazujúca podanie predmetnej civilnej žaloby vo veci samej.

57. Príkaz na prácu a výkaz práce predložený žalobcom, ktorý realizovala spoločnosť AGROLED, spol. s r. o., preukázala, že dňa 15.06.2017 došlo ku koseniu lucerny na DPB A. B. XXXX/X. Uvedený príkaz podľa názoru súdu preukazuje obhospodarovanie daného DPB, avšak nepreukazuje právo užívania tejto pôdy ako vlastníka, nájomca alebo na základe iného právneho dôvodu.

58. Vo vzťahu k čestnému vyhláseniu správny súd uvádza, že čestné vyhlásenie nie je dôkazom, ale dôkaz iba nahrádza. Z predloženého čestného vyhlásenia nevyplýva, že by bolo podpísané žalobcom, a to či už vlastnoručne alebo elektronicky a tak sa s touto námietkou správny súd nemôže stotožniť.

59. Vo vzťahu k procesnoprávnym námietkam správny súd v prvom rade uvádza, že súčasťou administratívneho spisu je aj výzva žalovaného č. MS/296/2019 zo dňa 02.01.2019 (doručená žalobcovi dňa 07.01.2019), ktorou žalovaný vyzval žalobcu na uplatnenie svojich práv podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku. Nemožno sa tak stotožniť s námietkou žalobcu, podľa ktorej odôvodnenie napadnutého rozhodnutia oproti rozhodnutiu PPA bolo rozšírené a že sa k tomu žalobca nemal možnosť vyjadriť. Uplatnenie § 33 ods. 2 Správneho poriadku sa vzťahuje na podklady rozhodnutia a nie na právne hodnotenie vo veci samej veci uskutočnené v odôvodnení samotného napadnutého rozhodnutia.

60. Pokiaľ ide o námietku, podľa ktorej žalobca nemal vedomosť o tom, že by platobná agentúra vykonávala kontrolu vo vzťahu k DPB A. B. XXXX/X, správny súd poukazuje na výzvu platobnej agentúry č. 1820/2018, z ktorej vyplýva, že predmetné DPB je sporné a následne na to je v tejto výzve aj špecifikované, aké doklady môže predložiť žalobca na preukázanie svojich práv k daným DPB.

61. Napokon, vo vzťahu k námietke, podľa ktorej zamestnankyňa platobnej agentúry odmietla prevziať nájomné zmluvy preukazujúce vzťah žalobcu k DPB A. B. XXXX/X, správny súd uvádza, že tieto nájomné zmluvy žalobca nepredložil ani v rámci správneho konania (vrátane odvolacieho konania) a neboli predložené ani správne súdu. Správny súd ich preto nemôže posúdiť, pričom opätovne správny súd poukazuje na zásadu vigilantius iura scripta sunt.

62. Vychádzajúc z uvedených skutočností a citovaných právnych predpisov správny súd dospel k záveru, že konanie aj rozhodnutie žalovaného sú v súlade so zákonom. Správny súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by mu umožňovali prijať záver o tom, že práva a oprávnené záujmy žalobcu boli postupom žalovaného a samotným rozhodnutím žalovaného porušené. Ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne (§ 190 SSP).

63. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 168 SSP a úspešnému žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania pred správnym súdom, pretože nezistil dôvody, na základe ktorých by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať ich náhradu.

64. Toto rozhodnutie senát Správneho súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia, na Správny súd v Bratislave. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ podľa § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa

musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (písm. a/); ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/ (písm. b/); je žalovaným Centrum právnej pomoci (písm. c/).